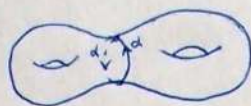
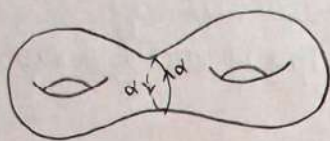

2) Зашто је простор X :

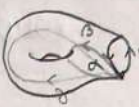

Одредити хомолошке групе простора X и испитати да ли је кружница α репратив од X .

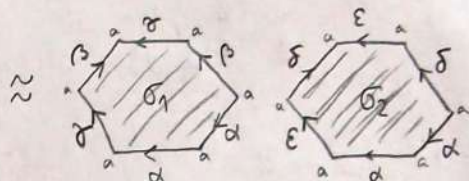
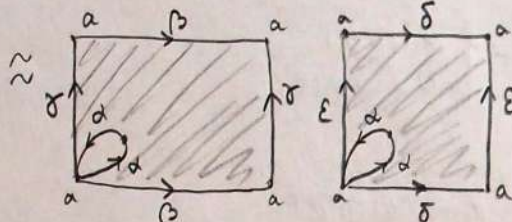
X :

сечењем до α

Желимо декомпозицију у равни, то увек радимо 😊

0-келуја: α

1-келује: $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \epsilon$

2-келује: σ_1, σ_2

$$\cdots \rightarrow 0 \rightarrow \mathbb{Z}\langle\sigma_1\rangle \oplus \mathbb{Z}\langle\sigma_2\rangle \xrightarrow{d_2} \mathbb{Z}\langle\alpha\rangle \oplus \cdots \oplus \mathbb{Z}\langle\epsilon\rangle \xrightarrow{d_1} \mathbb{Z}\langle\alpha\rangle \rightarrow 0 \quad - \text{келује ланчане комплексе}$$

$$\bullet \quad d_1(\alpha) = \alpha - \alpha = 0, \dots, d_1(\epsilon) = \alpha - \alpha = 0$$

$$\Rightarrow d_1 = 0$$

Код путно повезаног простора можемо да кажемо да имамо 1 нула-келују

ако смо у стању да кажемо да не можемо да хомологизујемо или да се не може ни хомологизујемо

тако смо радимо и код фундаменталне групе

$$d_1 = 0 \Rightarrow H_0(X) \cong \mathbb{Z}/0 \cong \mathbb{Z}$$

- а да је $H_0 \cong \mathbb{Z}$ знамо и одмах јер је путно повезан, али обичајно на d_1 треба и због H_1 :-)

$$\bullet \quad d_2(\sigma_1) = -2\alpha + \beta + \gamma - \beta - \gamma = -2\alpha$$

$$d_2(\sigma_2) \cong -2\alpha$$

$$\Rightarrow \text{im } d_2 = \mathbb{Z}\langle 2\alpha \rangle$$

$$H_1(X) = \ker d_1 / \text{im } d_2 = \frac{\mathbb{Z}\langle\alpha\rangle \oplus \mathbb{Z}\langle\beta\rangle \oplus \mathbb{Z}\langle\gamma\rangle \oplus \mathbb{Z}\langle\delta\rangle \oplus \mathbb{Z}\langle\epsilon\rangle}{\mathbb{Z}\langle 2\alpha \rangle} \cong \mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z}^4$$

$$\bullet \quad H_2(X) \cong \ker d_2$$

$$d_2(\lambda\sigma_1 + \mu\sigma_2) = 0 \Leftrightarrow \lambda d_2(\sigma_1) + \mu d_2(\sigma_2) = 0 \Leftrightarrow -2(\lambda + \mu)\alpha = 0 \Leftrightarrow \lambda + \mu = 0 \Leftrightarrow \mu = -\lambda$$

$$\Rightarrow \ker d_2 = \{ \lambda(\sigma_1 - \sigma_2) \mid \lambda \in \mathbb{Z} \} \cong \mathbb{Z}\langle \sigma_1 - \sigma_2 \rangle \cong \mathbb{Z}$$

$$\Rightarrow H_2(X) \cong \mathbb{Z}$$

$$\bullet \quad H_k(X) \cong 0, \quad k > 3$$

Da li je α retracts of X ?

или α retracts of X

$$\begin{array}{ccc} \alpha & \xrightarrow{i} & X \\ & \searrow \downarrow \eta & \\ & \alpha & \end{array}$$

η -retraksiija

Možemo primeniti bilo koju komoloznu grupu kao funktor.

$$\begin{array}{ccc} H_i(\alpha) & \xrightarrow{i_*} & H_i(X) \\ & \searrow \downarrow \eta_* & \\ & H_i(\alpha) & \end{array}$$

$$H_i(\alpha) = \begin{cases} \mathbb{Z}, i=0,1 \\ 0, \text{ inace} \end{cases}$$

$i=0$:

$$\begin{array}{ccc} \mathbb{Z} & \rightarrow & \mathbb{Z} \\ & \searrow \downarrow & \\ & \mathbb{Z} & \end{array}$$

mañe...

$i=1$:

$$\begin{array}{ccc} \mathbb{Z} & \rightarrow & \mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z}^4 \\ & \searrow \downarrow & \\ & \mathbb{Z} & \end{array}$$

i ovo mañe...

šta smo sad ?

zagadnjak sa časa: pokazati smo da važi:

$$A\text{-retracts of } X \Rightarrow \forall n \in \mathbb{N} \text{ važi: } H_n(X) \cong H_n(A) \oplus H_n(X, A)$$

Ovo smo pokazali u singularnoj homologiji, ali važi i u Čechovskoj

пп. α -retr. of X

$$n=1: H_1(X) \cong H_1(\alpha) \oplus H_1(X, \alpha)$$

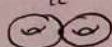
$$\mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z}^4 \cong \mathbb{Z} \oplus H_1(X, \alpha)$$

konk. dokazati.

- za sv-пар (X, A) ваће услови да је A затворен и јави деф. retr. of X и $V \dots$

$$\odot (X, A) \text{ св-пар} \Rightarrow H_n(X, A) \cong \tilde{H}_n(X/A)$$

$$H_1(X, \alpha) \cong \tilde{H}_1(X/\alpha) \cong \tilde{H}_1(T^2 \vee T^2) \cong \tilde{H}_1(T^2) \oplus \tilde{H}_1(T^2) \cong \mathbb{Z}^2 \oplus \mathbb{Z}^2 \cong \mathbb{Z}^4$$

$$\Rightarrow \mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z}^4 \cong \mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}^4$$

$$\Rightarrow \boxed{\alpha \text{ nije retracts of } X}$$

II начин: пп. $\eta: X \rightarrow \alpha$ retraksiija

$$\mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z}^4 = \mathbb{Z}_2[\langle \alpha \rangle] \oplus \mathbb{Z}^4$$

$$\begin{array}{ccc} \alpha & \xrightarrow{i} & X \\ & \searrow \downarrow \eta & \\ & \alpha & \end{array} \xrightarrow{H_1} \begin{array}{ccc} H_1(\alpha) & \xrightarrow{i_*} & H_1(X) \\ & \searrow \downarrow \eta_* & \\ & H_1(\alpha) & \end{array}$$

$\alpha \mapsto \alpha$ $\mathbb{Z} \langle \alpha \rangle$

или $i_* \alpha$ иде у α
кој. класа α у $\mathbb{Z} \langle \alpha \rangle$

или у $H_1(X)$ α је реда 2, а $\eta_*(\alpha) = 0$ (јер $\eta_*: H_1(X) \rightarrow \mathbb{Z}$ $\odot$)
а то је у са $\mathbb{Z}$ у $\mathbb{Z}$ α је реда 2

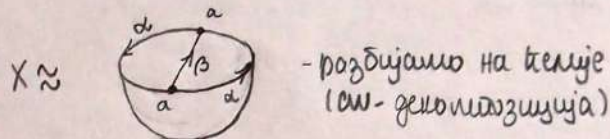

3) X - сфера S^2 са једним пресеком и још се идентификују антиподне тачке сфере. X :

одредити $H_k(X)$, кенло.

Да ли је пресек са наслеђеном идентификацијом ретрактив или деф. ретрактив овог простора? Да ли овај простор има СФТ?

компактан подскуп који сече све класе:

X^0 : $\cdot a$

X^1 :

X^2 :

X

ланчаним комплекс:

$$0 \rightarrow \mathbb{Z}\langle \sigma \rangle \xrightarrow{d_2} \mathbb{Z}\langle \alpha \rangle \oplus \mathbb{Z}\langle \beta \rangle \xrightarrow{d_1} \mathbb{Z}\langle a \rangle \rightarrow 0$$

$$d_1(\alpha) = d_1(\beta) = a - a = 0 \Rightarrow \boxed{d_1 = 0} \Rightarrow H_0(X) \cong \mathbb{Z} \quad (\text{или из јушне повезаности дође})$$

$$d_2(\sigma) = 2\alpha$$

$$H_1(X) \cong \ker d_1 / \text{im } d_2 \cong \frac{\mathbb{Z}\langle \alpha \rangle \oplus \mathbb{Z}\langle \beta \rangle}{\mathbb{Z}\langle 2\alpha \rangle} \cong \mathbb{Z}_2 \langle [\alpha] \rangle \oplus \mathbb{Z}\langle [\beta] \rangle \cong \mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z}$$

$$H_2(X) \cong \ker d_2 = 0$$

$$\Rightarrow H_n(X) \cong 0, n \geq 2$$

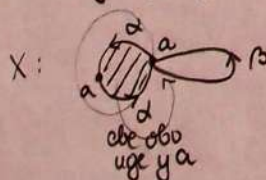
$$\Rightarrow \boxed{H_k(X) \cong} \begin{cases} \mathbb{Z}, k=0 \\ \mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z}, k=1 \\ 0, k \geq 2 \end{cases}$$

Можемо видети и иначе:

$$\boxed{X \approx \mathbb{RP}^2 \vee S^1}$$

и користети хомологију дукета (редуковању: $\tilde{H}_n(X \vee Y) \cong \tilde{H}_n(X) \oplus \tilde{H}_n(Y)$ $n \in \mathbb{N}_0$) и познате хомол. $\mathbb{RP}^2$ и S^1 лако добијамо $H_k(X)$.

• Да ли је β ретрактив од X ?

јесте! цео леви део сликамо у a :

$$\kappa: X \rightarrow \beta \quad \kappa(x) = \begin{cases} x, & x \in \beta \\ a, & x \in (X \setminus \beta) \cup \{a\} \end{cases}$$

није зашв.
 кад је зашв.

κ је неур. до $\pi \cdot 0$ левитету

$\Rightarrow$ ретракција κ

⊙ генерално, увек $\exists$ ретракција

$$X \vee Y \xrightarrow{\kappa} Y$$

• Да ли је β деформациони ретрактив?

$$\text{пп. јесте} \Rightarrow X \approx \beta \Rightarrow H_1(X) \cong H_1(\beta)$$

$\mathbb{Z}_2 \oplus \mathbb{Z} \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}$

$\Rightarrow$ није деф. ретрактив!

сфт? пп. X има сфт $\Rightarrow \nexists$ редуц. X има сфт
или $\beta \approx s'$ нема сфт $\Rightarrow \boxed{X \text{ нема сфт.}}$

или:

$A \vee B$ има сфт $\Leftrightarrow A$ има сфт и B има сфт

$\mathbb{R}P^2$ има сфт, S^1 нема сфт $\Rightarrow X$ нема сфт
парна дим,
зад. са венди ☺

□

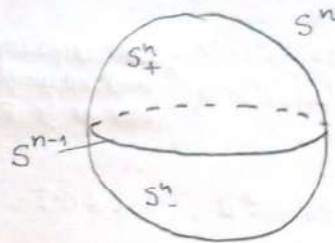
4) $S^{n-1} = \{x \in S^n \mid x_{n+1} = 0\}$ - посматрамо екваторијалну сферу

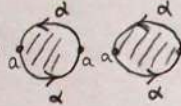
$$X := S^n / x \sim -x, x \in S^{n-1}$$

$$S_+^n = \{x \in S^n \mid x_{n+1} \geq 0\}$$

$$H_k(X) = ?, k \geq 0$$

Да ли је $S_+^n / \sim$ ретракцијом или гомеотопијом од X ?

за $n=2$: $X \approx$ - имамо темјску декомпозицију за $n=2$

$$S_+^n \approx D^n$$

$$S_+^n / \sim = S_+^n / x \sim -x, x \in S^{n-1} \approx D^n / x \sim -x, x \in S^{n-1} \approx \mathbb{R}P^n$$

$$S_-^n / \sim \approx \mathbb{R}P^n - \text{аимно}$$

$$\mathbb{R}P^n = e^n \cup \mathbb{R}P^{n-1} - \text{лежи се } e^n \text{ на } \mathbb{R}P^{n-1}$$

а X гођијено тако што јоу јегну n -темју залећимо до иакои
уравнју како се доје e^n лежи на $\mathbb{R}P^{n-1}$

$$X = e^0 \cup e^1 \cup \dots \cup e^{n-1} \cup e_1^n \cup e_2^n$$

иу се види како
су залећене

$$\text{ЛАНЧАСТИ КОМПЛЕКС: } 0 \rightarrow \mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z} \rightarrow \dots \rightarrow \mathbb{Z} \rightarrow 0$$

$$d_n(e^n) = (1 + (-1)^n) e^{n-1}$$

$\begin{matrix} \nearrow 2, 2|n \\ \searrow 0, 2|n \end{matrix}$

$$1) 2|n: 0 \rightarrow \mathbb{Z}\langle e_1^n \rangle \oplus \mathbb{Z}\langle e_2^n \rangle \xrightarrow{d_n} \mathbb{Z}\langle e^{n-1} \rangle \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}\langle e^{n-2} \rangle \xrightarrow{\cong} \dots \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}\langle e^1 \rangle \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}\langle e^0 \rangle \rightarrow 0$$

на дојој дејенују
као за $\mathbb{R}P^n$ дакле иако као за $\mathbb{R}P^n$

$$d_n(e_1^n) = 2e^{n-1}$$

$$d_n(e_2^n) = 2e^{n-1}$$

$$\text{као за } \mathbb{R}P^n \text{ знамо: } H_0(X) \cong \mathbb{Z}; \quad 1 \leq k \leq n-2: H_k(X) \cong \begin{cases} \mathbb{Z}_2, & 2|k \\ 0, & 2|k \end{cases}$$

$$H_{n-1}: H_{n-1}(X) \cong \mathbb{Z}\langle e^{n-1} \rangle / \mathbb{Z}\langle 2e^{n-1} \rangle \cong \mathbb{Z}_2$$

$$H_n: H_n(X) \cong \ker d_n \cong \mathbb{Z}\langle e_1^n - e_2^n \rangle \cong \mathbb{Z}$$

$$d_n(\lambda e_1^n + \mu e_2^n) = 0 \quad \lambda, \mu \in \mathbb{Z}$$

$$\Leftrightarrow (\lambda + \mu) 2e^{n-1} = 0$$

$$\Leftrightarrow \lambda + \mu = 0 \Leftrightarrow \mu = -\lambda$$

$$\Rightarrow \text{пронађ. ел. језгра је } \lambda \cdot (e_1^n - e_2^n)$$

$$\text{а јоу } H_k(X) \cong 0 \text{ за } k \geq n+1$$

$$2) 2+n \quad 0 \rightarrow \mathbb{Z}\langle e_1^n \rangle \oplus \mathbb{Z}\langle e_2^n \rangle \xrightarrow{du} \mathbb{Z}\langle e_1^{n-1} \rangle \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}\langle e_1^{n-2} \rangle \xrightarrow{\cong} \dots \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}\langle e_1^2 \rangle \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}\langle e_1 \rangle \xrightarrow{\cong} \mathbb{Z}\langle e_0 \rangle \rightarrow 0$$

$$\begin{aligned} du(e_1^n) &= 0 \\ du(e_2^n) &= 0 \end{aligned} \quad \begin{array}{l} \text{оба генератора} \\ \text{се аннулирају} \\ \text{као да је } \mathbb{R}P^n \end{array} \Rightarrow du = 0$$

$$H_0(X) \cong \mathbb{Z}; \quad 1 \leq k \leq n-2 \quad H_k(X) \cong \begin{cases} \mathbb{Z}_2, & 2 \nmid k \\ 0, & 2 \mid k \end{cases}$$

$$H_{n-1}(X) \cong \frac{\ker(du)}{\operatorname{im} du} = 0$$

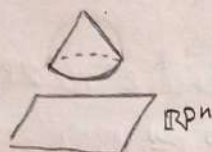
$$H_n(X) \cong \ker du = \mathbb{Z}^2$$

$$H_k(X) \cong 0, \quad k \geq n+1$$

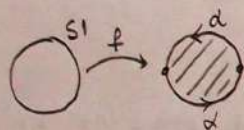
ДРУГИ НАЧИН да се ово уреди:

$$X = D^n \cup_f \mathbb{R}P^n \quad f: S^{n-1} \rightarrow \mathbb{R}P^n$$

граница
од D^n

$$\Rightarrow X = D^n \cup_f \mathbb{R}P^n \approx C_f \text{ - конус пресликавања}$$

f може да се прошири на диск

што значи да је f хомотопски тривијално

$$\text{тј. } f \simeq \text{const} (*)$$

$$\text{const}: S^{n-1} \rightarrow \mathbb{R}P^n$$

$$\text{важни: } f \simeq g \Rightarrow Cf \simeq Cg$$

$$X = D^n \cup_f \mathbb{R}P^n \approx C_f \stackrel{(*)}{\simeq} C\text{const} \approx S^{n-1} \vee \mathbb{R}P^n$$

$$\text{важни: } \text{const}: X \rightarrow Y$$

$$\Rightarrow C\text{const} \approx SX \vee Y$$

конус константног

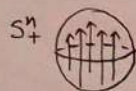
$$\Rightarrow H_k(X) \cong H_k(S^{n-1} \vee \mathbb{R}P^n)$$

Да ли је $S^n/\sim$ ретракт? геф. ретракт?

ретракт јесте - само пројектујемо:

$$\psi([x]) = \begin{cases} [x], & x \in S_+^n \\ [-x], & x \in S_-^n \end{cases}$$

ψ је ретракција

$$\text{т.п. } S^n/\sim \text{ геф. ретракт од } X \Rightarrow S^n/\sim \simeq X$$

$$\Rightarrow H_n(S^n/\sim) \cong H_n(X)$$

$$\begin{aligned} &\underbrace{H_n(S^n/\sim)}_{\simeq \mathbb{R}P^n} \simeq \begin{cases} \mathbb{Z}_2, & 2 \nmid n \\ \mathbb{Z}, & 2 \mid n \end{cases} \\ &\underbrace{H_n(\mathbb{R}P^n)}_{\simeq \mathbb{Z}, 2 \nmid n} \quad \downarrow \\ &\quad \quad \quad 0, 2 \mid n \end{aligned}$$

$\Rightarrow$ није геф. ретракт!